

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених**

19 жовтня 2023 р.

м. Львів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА “ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
імені МАР’ЯНА ДОЛШНЬОГО НАН УКРАЇНИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИЩА БАНКІВСЬКА ШКОЛА, м. ПОЗНАНЬ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ІНСТИТУТ
імені С. ТАРНОВСЬКОГО, м. ТАРНОБЖЕГ (ПОЛЬЩА)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Жешув (ПОЛЬЩА)

PAŃSTWOWA
UCZELNIA
ZAWODOWA

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

19 жовтня 2023 р.
м. Львів

УДК 336:330.342(477)

ББК 65.9(2)26

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Факультету економіки та управління
Львівського торговельно-економічного університету, (протокол №3 від 27 жовтня 2023 р.)*

M33: Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (19 жовтня 2023 р.). К.: Алерта, 2023. 432 с.

ISBN 978-617-566-828-3

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених “Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи”, яка відбулася 19 жовтня 2023 року у Львівському торговельно-економічному університеті. Видання розраховано на широке коло здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих вчених та практиків.

*Конференцію включено до переліку міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2023 році згідно
Листа Інституту модернізації змісту освіти від 10 січня 2023 р. № 21/08-9 (№177)*

Організаційний комітет:

Куцик П. О. – д.е.н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету; **Семак Б. Б.** – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету; **Герасименко Т. О.** – к.е.н., професор, декан факультету економіки та управління Львівського торговельно-економічного університету; **Копилюк О. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету; **Мединська Т. В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету, модератор конференції; **Бондарук Т. Г.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту; **Сторонянська І. З.** – д.е.н., професор, заступник директора з наукової роботи Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Мельник М. І.** – д.е.н., професор, завідувач відділу просторового розвитку Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Ситник Н. С.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка; **Ставерська Т. О.** – к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного біотехнологічного університету; **Левандівський О. Т.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Кропельницька С. О.** – к.е.н., директорка Проектно-освітнього центру «Агенти змін», доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Лісовий А. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу Державного податкового університету; **Варцаба В. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету; **Ліба Н. С.** – д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету; **Черничко Т. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Мукачівського державного університету; **Wiesława Caputa** – dr hab., prof. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Polska; **Aleksander Kasprzyk** – dr. inż., Dziekan Wydziału Nauk Technicznych i Ekonomicznych Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska; **Mariola Grzebyk** – dr hab., prof. UR, Uniwersytet Rzeszowski, Polska.

**Відповідальні за випуск – д.е.н., професор Копилюк О. І.,
к.е.н., доцент Мединська Т. В.**

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

ISBN 978-617-566-828-3

© Колектив авторів

© Видавництво «Алерта», 2023

документації.

Запропонований нами перелік заходів (рис. 1) не є вичерпними та може змінюватися під впливом різних чинників:

- внутрішніх. Наприклад: функціонально-просторова інтеграція територій, соціально-економічні делікти, політико-ідеологічні виклики та безпекова ситуація всередині країни, поляризація/згуртованість суспільства та ін.;
- зовнішніх. Наприклад: посилення взаємозалежності економік країн світу, глобальні політико-ідеологічні виклики та глобальна безпекова ситуація, темпи росту світової торгівлі, урбанізація, метрополізація та ін.

В контексті посилення резильєнтності територій відновлення негайні заходи із їх післявоєнної відбудови повинні максимально інтегруватися у заходи із модернізації та розвитку зазначених територій. Погоджуємося із позицією дослідників, що ігнорування перспективи розвитку під час процесу відновлення може призвести до інвестицій в інфраструктуру та потужності, які згодом можуть швидко застаріти або не відповідати конкретним можливостям і перспективам розвитку територій відновлення. Відтак, для них необхідною є актуалізація (а для деяких з них – розроблення) документів державного планування територіального розвитку з чітко визначеними стратегічними та оперативними цілями розвитку відповідних територій. Утім, вважаємо, що, попри обов'язковість, етап розроблення/актуалізації стратегічних документів має слідувати за етапом відновлення/відбудови. Тобто, у короткостроковій перспективі першочерговими є заходи із відновлення територій, а у середньостроковій – заходи із планування майбутнього розвитку. Така послідовність дій дозволить уникнути неузгодження положень різних планувальних документів, а також сприятиме економії ресурсів органів влади.

Список використаних джерел:

1. Про засади державної регіональної політики: Закон України. Відомості Верховної Ради, 2015, № 13, ст.90. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>.
2. Порядок затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 р. № 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF#n36>

PEST-АНАЛІЗУ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ

*Ліба Н. С., д.е.н., професор,
професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет*

Об'єктами організаційно-економічного механізму регіональної промислової політики Карпатського економічного району є нестійкі соціально-економічні системи комплексу, які під впливом чинників зовнішнього або внутрішнього середовища або внаслідок неефективної регіональної промислової політики потрапляють у кризовий стан. Зазначені об'єкти

досліджуються як об'єкти регіональної промислової політики (в умовах стабільної соціально-економічної ситуації та за відсутності ознак кризи) та як об'єкти системи антикризових заходів (в умовах формування або розвитку кризових процесів).

Предмет організаційно-економічного механізму подолання економічної кризи в промисловому секторі Карпатського економічного району – методи прийняття комплексних управлінських рішень спрямованих на покращення організаційно-економічних, техніко-економічних та соціально-економічних відносин у промисловому секторі району в умовах формування або розвитку кризових процесів.

Виходячи з зазначеного можна зробити висновок, що структурні елементи організаційно-економічного механізму змінюються по мірі стабілізації економічних та інших відносин на рівні промислового комплексу регіону. Поступовість та спрямованість змін визначається глибиною та спрямованістю кризових процесів, переліком чинників, які їх спричиняють.

За результатами проведеного PEST-аналізу регіонального промислового комплексу району у таблиці 1 узагальнено основні чинники розвитку кризових процесів на рівні регіонального промислового комплексу району. Запропонований перелік чинників засвідчує існування значного обсягу проблем неекономічного характеру, які деструктивно впливають на розвиток комплексу та підтверджує тезу про необхідність комплексного підходу до розробки елементів регіональної промислової політики як на загальнодержавному рівні, так і на рівні регіону.

Кризові процеси на рівні промислового комплексу району у значному ступені спричинені інтеграційними процесами та відсутністю чіткої стратегії реформ. Окрім того, протягом останніх років погіршується ситуація щодо сприйняття реформ суб'єктами економічної діяльності.

На даному етапі розвитку усунення або мінімізація негативних наслідків перелічених чинників є елементом антикризової політики. По мірі їх усунення вектор складових організаційно-економічного механізму повинно бути переорієнтовано у напрямі стимулюючого та превентивного характеру заходів.

Таблиця 1

Основні чинники розвитку кризових процесів регіонального промислового комплексу Карпатського економічного району (за результатами PEST-аналізу)

Політичні чинники (Р)	Економічні чинники (Е)
Децентралізація регіонального економічного розвитку	Нерівномірність економічного розвитку областей району
Вплив (політичний та економічний) прилеглих країн	Низький рівень спеціалізації та кооперування виробництва на рівні областей району
Динаміка міжрегіональних та транскордонних процесів	Недостатній рівень внутрішнього інвестування та несприятливий інвестиційний клімат для зовнішніх інвесторів
Політична та економічна нестабільність на	

рівні національної та світової економіки	Недосконала митна та податкова політика Нестабільність цін на енергоносії і зміна попиту на них Відсутність чіткої стратегії регіонального розвитку
Соціально-культурні чинники (S)	Технологічні чинники (T)
Негативне відношення населення до євроінтеграційних та внутрішньополітичних процесів Міграція трудових ресурсів Низький рівень умов праці та техніки безпеки Зростання потреби і вартості соціальної допомоги	Неефективна державна технологічна політика Неузгодженість патентної політики та політики сертифікації і стандартизації Інтенсивний розвиток інформаційних технологій Нові екологічні, управлінські та технологічні стандарти

Джерело: розробка автора

В залежності від глибини та тривалості кризових процесів у промисловому секторі повинен змінюватися і характер управлінських заходів, спрямованих на стабілізацію та покращення динаміки розвитку сектору.

Заходи спрямовані на зниження негативних наслідків кризи повинні характеризуватися гнучкістю та динамізмом. З одного боку вони повинні носити стратегічний (превентивний, запобігаючий) характер, з іншого – містити ознаки захисного або наступального характеру, носити пом'якшувальний характер та застосовуватися з метою мінімізації втрат суб'єктів промислового комплексу внаслідок погіршення чинників зовнішнього або внутрішнього середовища.

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Люсак П. І., бакалавр,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»
ОПП «Фіскальне та митне адміністрування»
Науковий керівник: к.е.н., доц. Власюк Н. І.
Львівський торговельно-економічний університет*

Однією з найактуальніших проблем, яка визначає подальший розвиток нашої країни, є проблема залучення фінансових ресурсів України в умовах війни. Повномасштабне вторгнення російської федерації стало серйозним випробуванням для нашої країни, і однією з найважливіших складових вирішення цієї проблеми є забезпечення фінансової стабільності і залучення необхідних ресурсів.

Перші чотири місяці війни державна фінансова система України фактично відмовилася від такого джерела надходжень, як податки і внески. Уряд всебічно сприяв підтримці бізнесу в умовах воєнного стану. Пакет заходів, який було спрямовано на допомогу суб'єктам господарювання, включав: зниження відсотку або скасування сплати ЄСВ для окремих

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРІОРИТЕТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПОДАЛЬШОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ

<i>Бараняк І. Є.</i> ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТИПОЛОГІЗАЦІЇ	3
<i>Бартко М. Т.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ МИТНИХ БРОКЕРІВ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	6
<i>Безпалько Л. І.</i> ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	8
<i>Бобеляк І. В.</i> РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	11
<i>Боднарюк І. Л.</i> ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВІЙНИ	13
<i>Бук Н. О.</i> ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	16
<i>Бук Н. О.</i> РОЗВИТОК СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	18
<i>Вихренко Ю. Р.</i> ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРІОРИТЕТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПОДАЛЬШОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ	19
<i>Гладкий О. О.</i> ПРО КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ НА РИНКУ ПЕНСІЙНИХ ПОСЛУГ	22
<i>Голубка М. М., Жук П. М.</i> ВІРТУАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	23
<i>Гончарова М. С.</i> БОРГОВА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	25
<i>Гуменюк В. Р.</i> СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗАГРОЗ І НЕБЕЗПЕК СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	29
<i>Жабинець О. Й.</i> ФІНАНСОВЕ ТА ЕНЕРГЕТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	31
<i>Завалинч Р. В.</i> БОРГОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	33
<i>Захарчук В. Д.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	34
<i>Західний Р. В.</i> ПРОБЛЕМИ РИНКУ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ	37
<i>Іванків В. О.</i> МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ	40
<i>Казанець-Гаврилко Л. П., Пітюлич М.М.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	43
<i>Каспшишак А. В.</i> ЕКОНОМІЧНА РЕЗИЛІЄНТНІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ	44
<i>Кобеля-Звір М. Я.</i> ДЕРЖАВНІ ГРАНТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА ТРУДНОЩІ	47
<i>Коваль Р. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	50
<i>Купрін М. Ю.</i> МЕТОДОЛОГІЯ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ НАКОПИЧУВАЛЬНИХ ПЕНСІЙНИХ СИСТЕМ	53
<i>Лещук І. В.</i> НАПРЯМИ ПОСИЛЕННЯ РЕЗІЛЬЄНТНОСТІ ТЕРИТОРІЙ ВІДНОВЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	55
<i>Ліба Н. С.</i> PEST-АНАЛІЗУ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ	57
<i>Люсак П. І.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТА ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	59
<i>Мех М. П.</i> ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	62
<i>Михайлюк М.</i> РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ	64
<i>Михайлюк С. В.</i> ВПЛИВ ГАЛУЗІ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ВВП	66

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>